

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

КРЕДИТТЕУ ҮРДІСТЕРІ

2017 ЖЫЛ

Негізгі қорытындылар

2017 жылы екі жыл тұралаудан кейін кредиттік белсенділік өсе бастады. Оған кредитті алуға қабілетті қарыз алушылардың экономикалық белсенділігі біртіндеп қалпына келуі ықпал етті.

2012-2014 жылдарға қарағанда 2017 жылы көбінесе жақсы капиталданған банктер кредиттеуді жүзеге асырды. Жақсы мен жаман банктер арасындағы айырмашылық әлі де қаржылық есептілікте көрінеді, бірақ кредиттеуге дайын болуда барынша білінеді. 2012-2014 жылдар аралығындағы кезеңде агрессивті кредиттеген барлық банктер дерлік активтерінің төмен сапасымен және несие портфелі бойынша аздаған ақша ағынымен ерекшеленеді. Осы банктер тұрақтылығының негізгі көрсеткіштері (меншікті капиталдың жеткіліктілігі, проблемалық қарыздарға арналған провизиялар және т.б.) пруденциялық нормативтердің шегінде болды. Активтердің төмен сапасы олардың жаңа кредиттік тәуекелді қабылдау бойынша мүмкіндіктерін шектеуді жалғастырды.

Банктердің пікірі бойынша, кредитті ұсынудың шектелуі кредитті алуға қабілетті қарыз алушылардың жеткіліксіз болуымен ғана емес олардың төмен іріктелу мүмкіндігімен де байланысты. **Корпоративтік секторда төлем жасауға қабілетті қарыз алушылар үшін бәсекелестік сақталып отырған қатаң іріктеудің кезінде берілетін кредиттер бойынша мөлшерлемелерді біртіндеп төмендетуде көрініс алды.**

Халықтың нақты кірісі төмендеуі және үй шаруашылықтарының шығыстары ұзақ пайдаланылатын тауарларды кредитке сатып алуға ауысуы тұтынушылық кредиттеудің бірталай өсуіне себепші болды.

Соңғы екі жылда екі банктен лицензияны кері қайтарып алуына, орташа және ұсақ банктерде проблемалық кредиттердің болуы және кейбір банктерден депозиттерді ішінара әкетуне **қарамастан,** кредиттік өсім ұлғайып келе жатыр.

«Кредиттеу үрдісінде» өзекті мәселелерге шолу және кредиттеу нарығының негізгі үрдістеріне талдау берілген. Ұлттық Банктің ресми ақша-кредит статистикасы, «Банктерге кредиттеу бойынша пікіртерім жүргізу» екінші деңгейдегі банктерді зерттеу, Ұлттық Банктің Кредиттік тіркелімінің ақпараты осы талдаудың дереккөзі болып табылады.

1 Жиынтық кредиттеу үрдістері

Кредиттеу деңгейі тұралауда, ал сапасы жақсарды. Сауданың талаптары саудаланатын тауар жағына қарай өзгеруі бұл секторда кредитті төлеуге қабілетті қарыз алушылардың пайда болуына әлі де әкелген жоқ, бірақ әдеттегідей корпоративтік несие портфелінде басымды қарыз алушылардың саудаланбайтын тауарлар мен қызметтер секторында төлем жасау қабілеттілігін әлсіретті. 2017 жылдың соңында экономикаға берілген кредиттер 1,2%-ға қысқарып, 12,7 трлн теңге болды (1.1-график). Мәселен, корпоративтік сегментке берілген кредиттер 5,4%-ға қысқарды, ал жеке берілген кредиттер 13,2%-ға өсті. 2017 жылдың қорытындысы бойынша корпоративтік портфельдің үлесі 2016 жылғы 71%-бен салыстырғанда 67%-ға дейін төмендеді. Банктердің кредиттік портфелі қысқаруына 2017 жылы Delta Bank-ті мәжбүрлеп тарату, БТА Банкінің проблемалық активтерін ПҚҚ-ға 2,4 трлн теңге сомада және «Bank RBK» АҚ-тың активтерін 0,6 трлн теңге сомада ДСФК арнаулы қаржы компаниясына меншік құқықтарын табыстауы әсер етті.

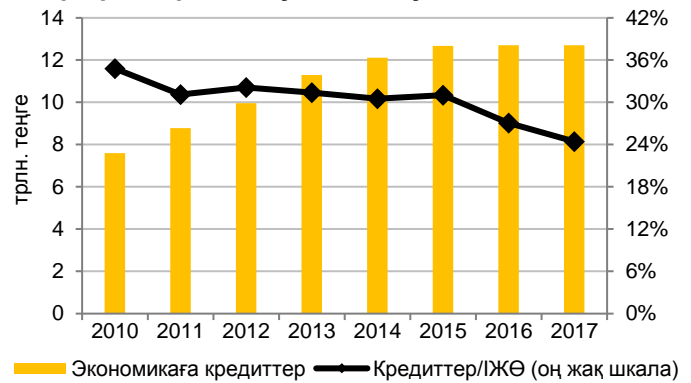
Қарыздарды беру оны өтеуден асты. 2017 жылы қарыздарды беру 10%-ға өсіп, 10,8 трлн теңге болды. Бұл ретте өтеулерді есепке ала отырып, таза берілген қарыздар 846 млрд теңге болды, ол 2016 жылғыдан 2,6 есе жоғары.

Жеке тұлғаларға берілген кредиттер банктердің портфелінде ірі және орта бизнеске берілген қарыздың орнын жапты. 2017 жылы экономикаға берілген кредиттердің өсуі жеке сегмент есебінен қамтамасыз етілді (1.2-график).

Экономикаға берілген кредиттердің жалпы өсімі тұралауына қарамастан, 2017 жылдың соңында жүйеде қалғаны экономикаға берілген кредиттер 3,2%-ға өскенін көрсетті. Кредиттеу өсуіне негізгі үлесті 3-топқа кіретін жақсы капиталданған банктер қамтамасыз етті (1.3-график).

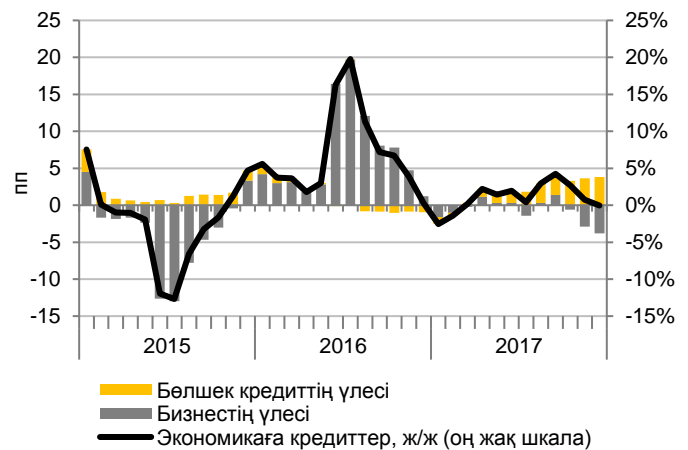
Теңгемен берілген қарыздар 2017 жылы қаржы берудің өсіміне негізгі үлес қосты. Теңгемен берілген қарыздардың көптеген бөлігі жеке сегментке берілген қарызға тиесілі (1.4-график) болды. 2017 жылдың қорытындылары бойынша

1.1-график. Кредиттеу бәсеңдеуде

1.2-график. Жеке кредиттеу экономикаға кредиттердің өсуін қамтамасыз етеді

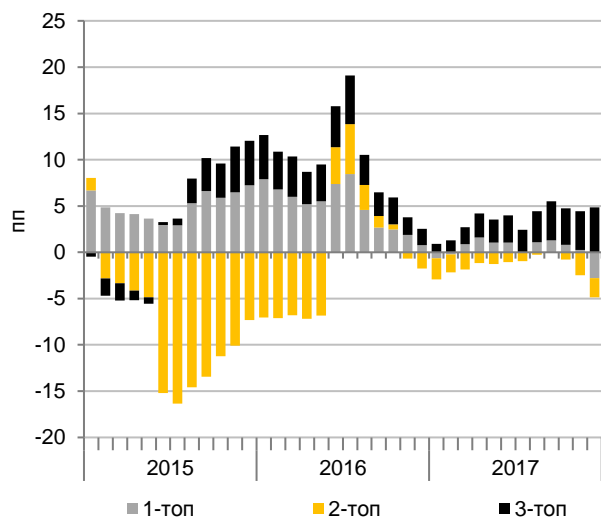
Кредиттік портфельдің өсуіне үлес

Ескертпе: Үлес - ағымдағы жылғы сегмент бойынша берудің өсу қарқынының туындысы ретінде есептелді

1.3-график. Жақсы банктердің есебінен экономикаға кредитердің өсуі

Кредиттік портфельдің өсуіне салым

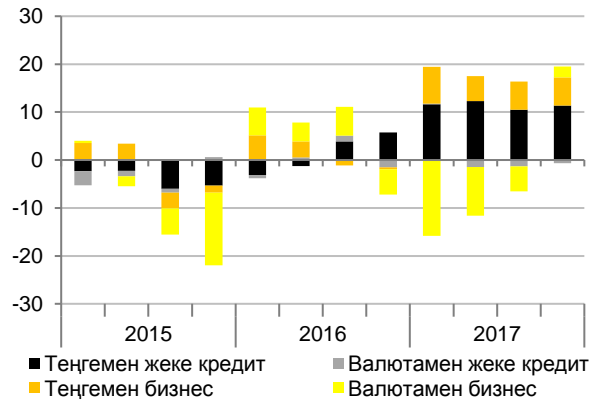
Ескертпе: **1-топ** – ҚРҰБ-тың Қаржылық сауаттылықты арттыру бағдарламасына қатысатын банктер; **2-топ** – коэффициенті $k1 < 15\%$ банктер; **3-топ** – коэффициенті $k1 > 15\%$ банктер

валютамен кредиттерді беру 35,7%-ға қысқарды, ал жаңа кредиттерді теңгемен беру 22,2%-ға өсті.

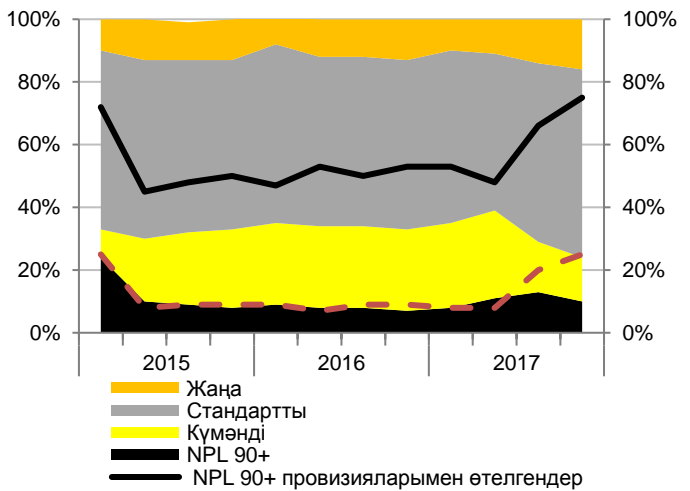
Проблемалық қарыздардың деңгейі 2017 жылы төмендей бастады. 2017 жылы жұмыс істемейтін қарыздардың деңгейі төмендеді және оларды провизиялармен өтеу деңгейі артты. Бұл өзгеріске 2016 жылдың соңында екі банкті (Қазинвестбанк пен Delta Bank) лицензиясынан айыру, сондай-ақ бұрын танылмаған проблемалық қарыздарды тану және кейіннен сату себепші болды. Алайда қарыздардың қызмет көрсету бойынша ақша ағындарының төмен деңгейі және провизиялармен төмен өтелу деңгейі байқалатын белгілі бөлігі банктердің экономиканы кредиттеу мүмкіндіктерін шектеуді жалғастыруда (1.5-график). Осындай (жұмыс істемейтін және күмәнді) қарыздардың ішінде негізгі үлес корпоративтік сектордың портфеліне тиесілі. Осылайша, кредиттік тәуекелдер банктердің қазіргі кездегі портфелі бойынша сияқты жаңадан берілетін қарыздары бойынша да жоғары болып қалуда.

1.4-график. Валютамен кредиттеу күрт қысқарды

Жаңа кредиттер берудің өсуіне үлес, ж/ж

1.5-график. Несие портфелінің сапасы

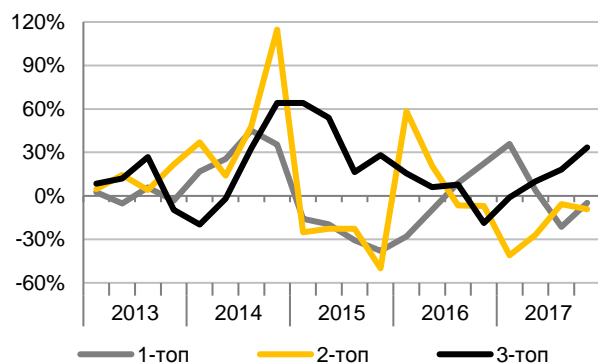
Ескертпе: 1) график банктердің несие портфелі бойынша деректердің негізінде қалыптасты, олар экономикаға кредиттер деректері бойынша деректерден әдіснамалық тұрғыда өзгеше ; 2) Жаңа қарыздар – есепті тоқсан ішінде берілгендер; 3) Күмәнді қарыздар– NPL90+ есептемегенде ҚҰБ бағалауына сәйкес қайтарымдылығы төмен белгілері бар қарыздар; 4) NPL 90+ - банктердің есептілігіне сәйкес жұмыс істемейтін қарыздар

2. Бизнесті кредиттеу

Жақсы капиталданған банктердің (3-топ) 2017 жыл ішінде жаңа кредиттерді беруі өсті. Бизнеске жаңа қарыздарды беру 2016 жылмен салыстырғанда 2017 жылы 16%-ға өсті. Негізгі үлесті 3-топтың банктері қамтамасыз етті, олардың жаңа қарыздарды беруінің өсімі 2017 жылдың қорытындысы бойынша 15,8%-ға тең болды. Өз кезегінде, 2012-2014 жылдары тез өскен банктер 2015-2017 жылдары шамалы зияндарға ұшырады, ол осы банктердің қарыздарды беруі құлдырауына әкелді (2-топ).

2.1-график. Бұрын агрессивті кредиторлар жаңа қарыз беруді күрт қысқартты

Жаңа қарыздар берудің өсуі, ж/ж

Ескертпе: **1-топ** – ҚРҰБ-тың Қаржылық сауаттылықты арттыру бағдарламасына қатысатын банктер; **2-топ** – коэффициенті $k1 < 15\%$ банктер; **3-топ** – коэффициенті $k1 > 15\%$ банктер

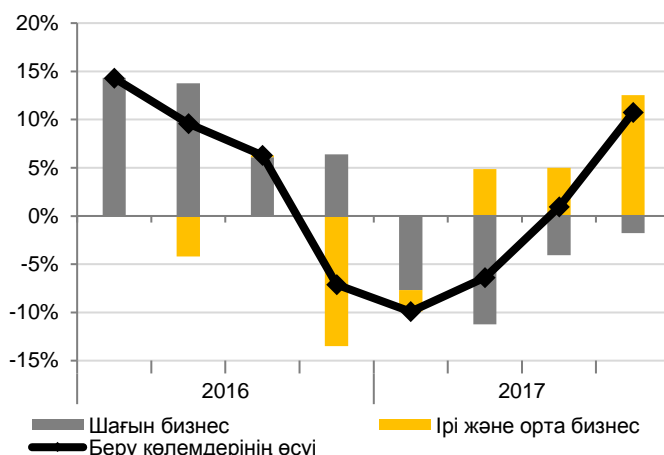
Ірі және орта бизнесті кредиттеудің өсуі. 2017 жылғы екінші тоқсаннан бастап жаңа қарыздарды беру өсімінде ірі және орта бизнестің салымы оң болды (2.2-график). 2017 жылы ірі және орта бизнеске кредиттер беру 2016 жылмен салыстырғанда 7,2%-ға өсті. Сонымен қатар, қарыздарды шағын бизнеске беру көлемдерін төмендету байқалып келеді. Шағын кәсіпорындардың портфелі бойынша берілуі 2016 жылы жоғары базаны ескере отырып, 27%-ға азайған айналым қаражатын толықтыруға арналған қарыздарға негізгі төмендету тиесілі болды.

Қысқа мерзімді қарыздарды беру тарихи орташа мәндер деңгейінде сақталуда. Мысалы, 2012 жылдан бастап берілген қарыздар құрылымындағы қысқа мерзімді қарыздар үлесі орташа алғанда 74%-ды құрады. 2017 жылы қысқа мерзімді қарыздар берілген қарыздар көлемінің 75%-ын иеленді (2.3-график). Сонымен қоса, ұзақ мерзімді қарыздар беру 6%-ға өскеніне қарамастан, қарыздар беруді 2%-ға қысқарту орын алды. 2017 жылы қысқа мерзімді қарыздардың 93%-ы кәсіпорындардың айналым қаражатын толықтыру мақсатында берілді. Өз кезегінде, ұзақ мерзімді қарыздардың 15%-ы негізгі қорларды сатып алу мақсатымен берілді, беру өсімі 14%-ды құрады.

Кредит төлеуге қабілетті қарыз алушылар арасында бәсекелестіктің өсуі банктердің қарыз алушыларды іріктеудің сақталып қалған қатаңдығына қарамастан, мөлшерлемелердің төмендеуіне әсер етті. 2017 жылдың соңына таман бизнеске арналған қысқа мерзімді теңгедегі кредиттер бойынша мөлшерлемелер жылдың басындағы 14,8%-дан 12,9%-ға дейін төмендеді (2.4-график). Теңгедегі ұзақ мерзімді кредиттер бойынша мөлшерлемелер 2017 жылдың соңында 14% (жыл басында 17%) болды.

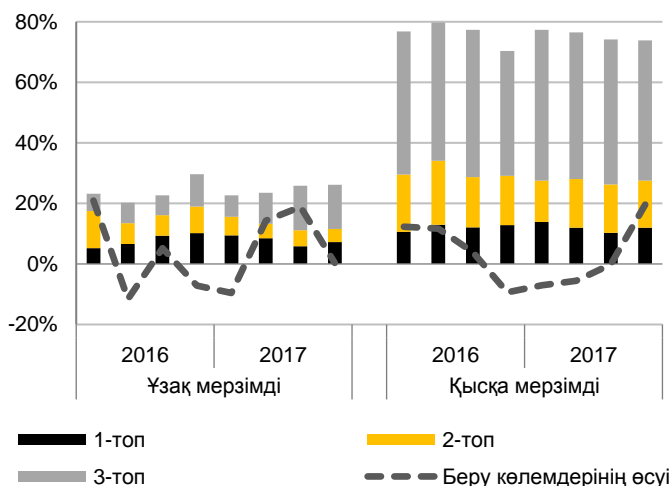
2.2-график. Ірі қарыз берушілерге қарыз беру ШОБ кредитінен тез өсуде

Жаңа қарыздар берудің өсуі және өсуіне үлес, ж/ж

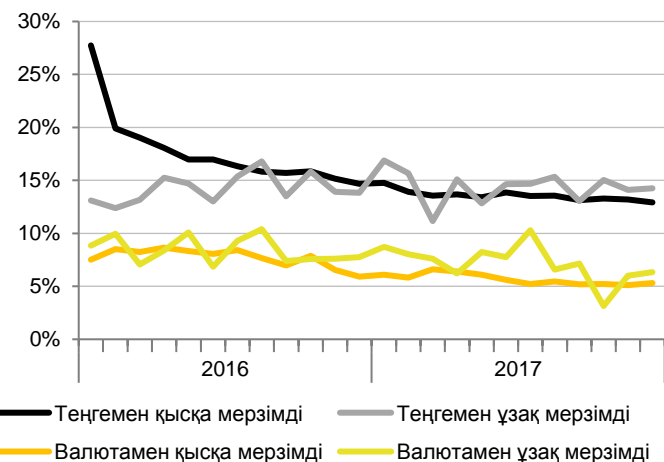
2.3-график. Негізінен ұзақ мерзімді кредитте қалыпты банктердің үлесі өсуде

Берілген кредиттердің мерзімділігі және олардың өсуі бойынша құрылымы, кезеңдегі деректер (ж/ж)

Ескертпе: **1-топ** – ҚРҰБ-тың Қаржылық сауаттылықты арттыру бағдарламасына қатысатын банктер; **2-топ** – коэффициенті $k1 < 15\%$ банктер; **3-топ** – коэффициенті $k1 > 15\%$ банктер

2.4-график. Теңгемен қысқа мерзімді кредиттер бойынша мөлшерлемелер төмендеуде

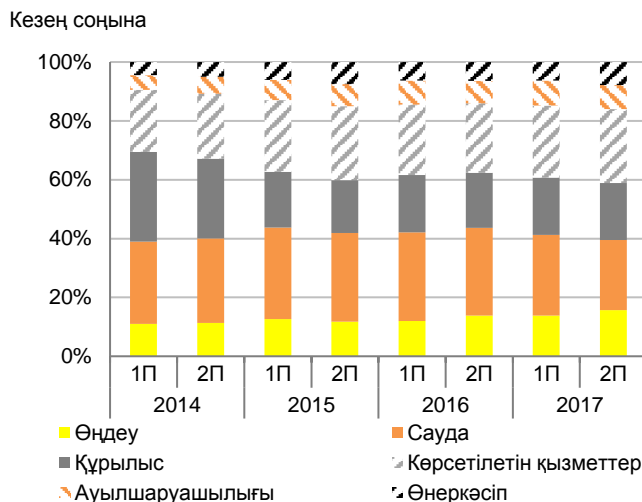
Банктер портфелінің құрылымында бөлшек-көтерме саудаға берілген қарыздар үлесі төмендейді. Бөлшек-көтерме саудаға, құрылыс саласына және өңдеуші өнеркәсіпке берілген кредиттер банктер портфелінің шамамен 60%-ын иеленеді. Мысалы, 2017 жылдың соңында бөлшек-көтерме саудаға берілген кредиттер үлесі банктердің кредиттік портфеліндегі 2016 жылдың соңындағы 30%-ға қарсы 24%-ды құрады (2.5-график). Delta Bank лицензиясынан айыру, сондай-ақ Bank RBK проблемалық қарыздарын сату бөлшек-көтерме сауданың кредиттік портфелін 24%-ға (2.6-график), яғни 2017 жылдың соңында 2,6 трлн теңгеден бастап 2 трлн теңгеге дейін ықшамдауға алып келді.

Алайда, сауда бұрынғысынша банктер кредиттейтін негізгі сала болып қалып отыр. Мысалы, аталған кезеңде берілген барлық қарыздардың 54%-ы бөлшек-көтерме саудаға тиесілі болды (2.7-график). Бөлшек-көтерме сауда кәсіпорындарына қарыздар беру 8%-ға өсті, бұл 2016 жылы қарыздар берудің өсімінен айтарлықтай төмен (+25,8%). Бұл ретте, берілген қарыздардың 83,7%-ы бөлшек саудаға тиесілі болды. Бөлшек саудаға берілген қарыздардың құрылымындағы 89,3%-ды айналым қаражатын толықтыру мақсатымен алынған қысқа мерзімді қарыздар иеленіп отыр.

Банктердің кредиттік портфеліндегі өңдеуші өнеркәсіптің үлесі 2016 жылдың соңындағы 14%-дан бастап 2017 жылы 16%-ға дейін өсті (2.5-график). Өңдеуші саланың кредиттері 2017 жылдың соңында 7%-ға өсті (1,3 трлн теңге болды), өнеркәсіптің басқа да салаларына (тау-кен өндіру, электрмен жабдықтау және сумен жабдықтау) берілген кредиттер 14%-ға (0,7 трлн теңгені құрай отырып) өсті (2.6-график).

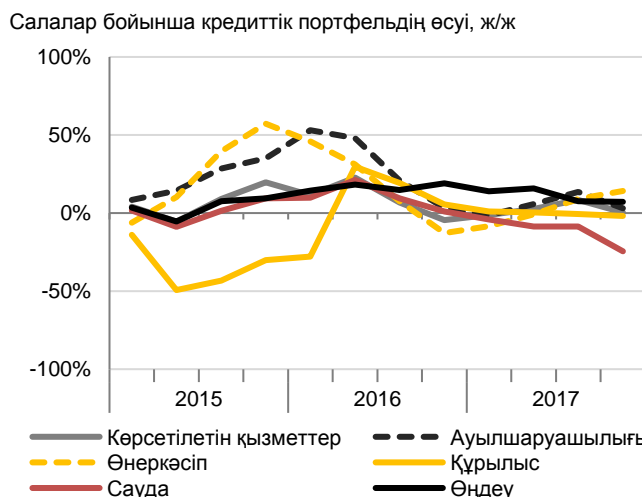
Сонымен қоса, өңдеуші өнеркәсіпке қарыздар беру 2017 жылы қысқарды. 2017 жылы өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындарына банктердің бір жылда бизнеске берген қарыздарының жалпы көлемінің 15,3%-ы берілді. Мысалы, беру 1,2 трлн теңгені құрады, бұл 2016 жылдан 22,8%-ға аз (2.8-график). Құлдырауы 32%-ды құраған қысқа мерзімді қарыздарды беруге айтарлықтай төмендеу тиесілі болды (2017 жылы жалпы берілген қарыздардан үлесі 25%). Сонымен қатар, ұзақ мерзімді қарыздарды беру айтарлықтай өсті, өсім 32% болды (2017 жылы жалпы берілген қарыздар үлесі 75%). 2017 жылы фармацевтік дәрі-дәрмектерді,

2.5-график. Экономикаға кредиттер портфелінің құрылымы өзгеруде

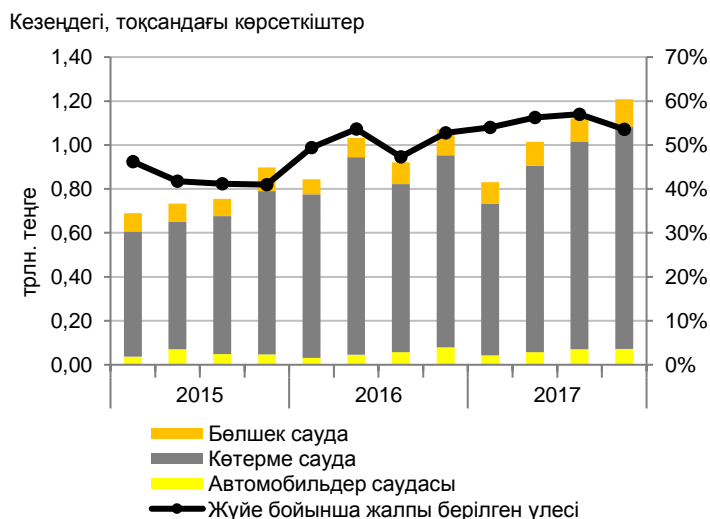
Ескертпе: Көрсетілетін қызметтер – көлікті, байланысты және басқа да көрсетілетін қызметтер секторын қамтиды; Өнеркәсіпке – тау-кен өндіру өнеркәсібі, электрмен қамту және сумен қамту жатады

2.5-график. Өңдеу өнеркәсібіне кредиттің өсуі

Ескертпе: Көрсетілетін қызметтер – көлікті, байланысты және басқа да көрсетілетін қызметтер секторын қамтиды; Өнеркәсіпке – тау-кен өндіру өнеркәсібі, электрмен қамту және сумен қамту жатады

2.7-график. Кредит негізінен көтерме сауданың айналым капиталын қаржыландырады

қағаз және қағаз өнімдерін өндіру жөніндегі кәсіпорындарға қарыздар беру қысқарды. Сонымен қоса, металлургия өнеркәсібіне жаңа қарыздар беру өсті.

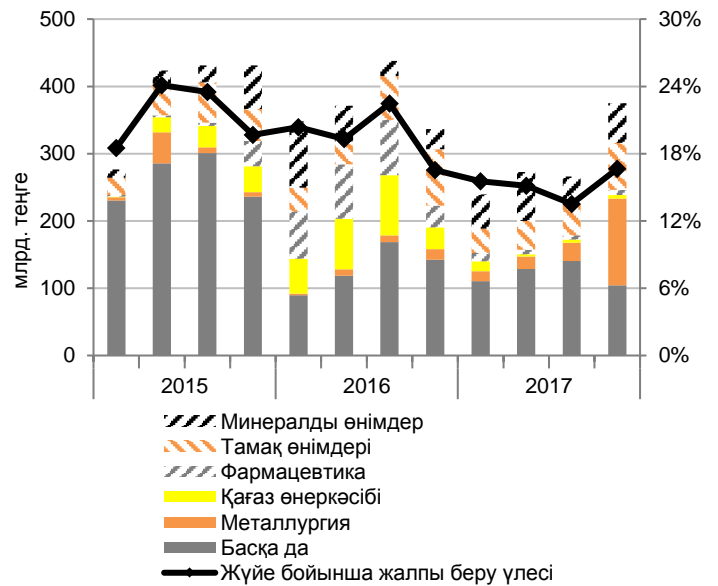
Банктердің портфеліндегі құрылыс кредитінің үлесі 2017 жылдың соңына таман аздап төмендеді. Құрылысқа кредиттер 2017 жылдың соңына таман 2%-ға (2017 жылдың соңында 1,6 трлн теңге) төмендеді.

Құрылыс саласын кредиттеудің құлдырауы баяулады. 2017 жылы құрылыс саласына берілген қарыздар 3%-ға қысқарды (596 млрд теңге құрай отырып) (2.9-график). Бұл ретте, берудің 55%-ы қысқа мерзімді қарыздарға тиесілі болды, бұл 2016 жылғы көрсеткіштен 46%-ға айтарлықтай жоғары. Қысқа мерзімді қарыздарды беру 17%-ға өсті, ал ұзақ мерзімді қарыздар болса 20%-ға қысқарды. Банктер бұрынғысынша құрылыс саласын кредиттеуді тәуекелді деп бағалайды. Банктердің құрылыс саласын кредиттеу ниетіне осы салада бұрын берілген қарыздар бойынша банктердің несиелік портфеліндегі мерзімі өткен берешектің өсуі теріс әсер етті.

Ауыл шаруашылығына берілген кредиттер 2017 жылдың қорытындысы бойынша 3%-ға өсті. (2.6-график). Бұл ретте Delta Bank-тің ауыл шаруашылығы бойынша кредит портфелін есептемегенде өсу 21%-ды құрады. Ауыл шаруашылығына берілетін кредиттердің жалпы көлемінде Delta Bank портфелінің үлесі 01.01.2017 жылғы жағдай бойынша 15%-ды құрады. 2017 жылы кредиттер беру Delta Bank-ті есептемегенде 4%-ға төмендеді.

2.8-график. Өңдеу өнеркәсібінде жаңа қарыздар беру құрылымы тұрақты емес

Кезеңдегі, тоқсандағы көрсеткіштер

2.9-график. Құрылысты кредиттеу бұрынғыдай бәсеңдеуде

Кезеңдегі, тоқсандағы көрсеткіштер

3. Жеке сегментті кредиттеу

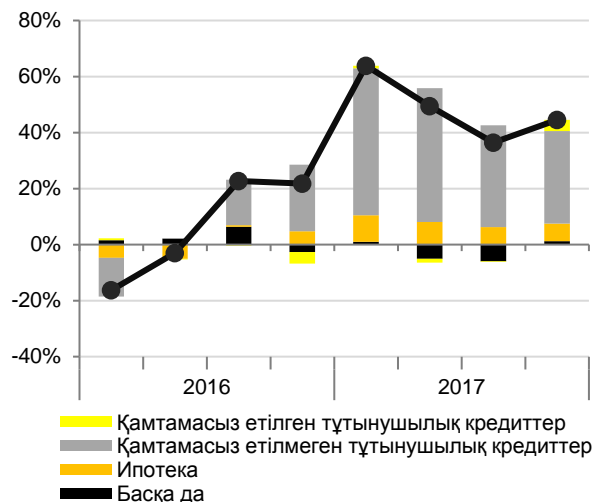
Жеке кредиттеу корпоративтіктен қарағанда қарқынды өсуде. 2017 жылдың қорытындысы бойынша бөлшек кредиттеуде жаңа кредиттер беру 2016 жылмен салыстырғанда 46,6%-ға өсіп, 3,3 трлн теңгеге (3.1-график) жетті. Іріктеу талаптарын қатаңдатумен қатар, сапалы қарыз алушылар үшін бәсекелестік қарыз алушылар үшін кредиттеу талаптарын (тұтынушылық кредиттер бойынша қарыз мерзімі мен мөлшерін ұлғайтуға) жақсартуға ықпал етті. Банктер портфеліндегі валюталық қарыздарды қысқарту үрдісі сақталуда. теңгемен берілген қарыздардың жалпы көлеміндегі үлесі 2016 жылғы 95%-ға қарсы 2017 жылы 99%-ды құрады.

Тұтынушылық кредиттеудің үздік топтары 2017 жылы өз позициясын белсенді арттыру. Тұтынушылық қарыздар беру нарықтың ірі ойыншыларында жедел қарқынмен өсті. Мәселен, үздік 5 банктің 2017 жылдың қорытындысы бойынша жаңа қарыздар берудің өсуіне салымы 49 пайыздық тармақты құрады. 2017 жылғы 1 тоқсанда үздік 5 банк жаңа қарыздар берудің өсуіне ең жоғары салымын көрсетті, бұл 54 пайыздық тармақты құрады (3.2-график). Жылдың қорытындысы бойынша олар бойынша тұтынушылық кредиттеудің өсуі 40%-ды құрады. Нарықтың қалған қатысушыларында тұтынушылық қарыздар беру жыл бойы тұрақты өсті. 2017 жыл ішінде 2,8 трлн теңге сомаға тұтынушылық қарыз берілді, өсу 2016 жылмен салыстырғанда 49%-ды құрады.

Кепілсіз тұтынушылық кредиттер тұтынушылық кредиттеудің өсуінің негізгі драйвері болды. 2017 жылы берілген кепілсіз қарыздар 2,4 трлн теңгеге жетіп, 61%-ға өсті (3.3-график). Осы нарықта кредиттің жедел өсуі нарықтың үлкен емес үлесі бар бастаушылар үшін салыстырмалы түрде қауіпсіз. Нақты кірістердің ұзақ түрде төмендеуі бұл нарықтың төмен сыйымдылығын және салыстырмалы түрде оған кеш шыққан қатысушылар үшін

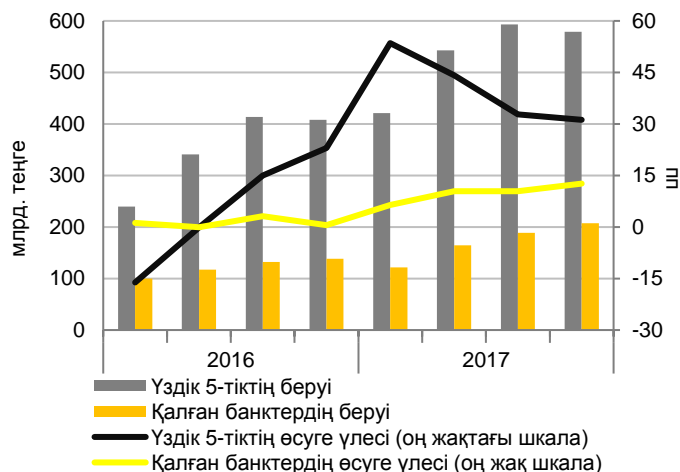
3.1-график. Бөлшек сауданың өсуі қамтамасыз етілмеген тұтынушылық кредитті қалыптастырады

Жеке кредит берудің өсуіне үлес және кредиттеудің өсуі, ж/ж

3.2-график. Тұтынушылық кредит көшбасшылары өз позицияларын нығайтты

Жаңа кредит берудің өсуіне үлес, ж/ж

Ескертпе: **Үздік 5-тік** – 01.01.2017 жылға тұтынушылық кредиттердің несие портфелі негізінде

3.3-график Қамтамасыз етілмеген тұтынушылық кредит беру ұдайы өсуде

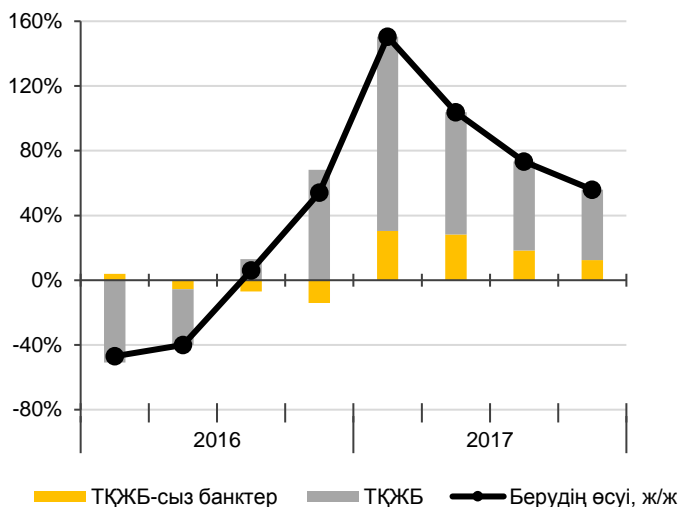

жоғарылайтын тәуекелдерді көрсетеді. Сонымен қатар, халықтың жекелеген топтарына шоғырландырылған үй шаруашылығының банктік және банктік емес берешегінің өсуі нарық толық нүктеге қол жеткізген кезде жүйелі және әлеуметтік сипатқа ие болуға тәуекел етеді.

Ипотекалық кредиттеу 2017 жылы өте төмен базамен белсенді түрде өсті. 2017 жылы жаңа ипотекалық кредиттер беру 355 млрд теңгеге жетті (+83%, ж/ж), бұл 2012 жылдан бергі рекордтық көрсеткіш болып табылады. «Тұрғын үй құрылысы жинақ банкі» АҚ бұрынғысынша жаңа қарыздар беру көлемі бойынша жетекші позицияда тұр. (3.4-график). Ипотекалық кредиттеуді жүзеге асыратын 24 банктің ішінен 11 банк жылдың қорытындысы бойынша жаңа ипотекалық қарыздар берудің өсуін көрсетті. Ипотекалық кредиттеудің өсуі «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысын қолдау бағдарламасын іске қосу нәтижесінде халық тарапынан жоғары сұраныс себеп болды.

3.4-график. Субсидияланатын бағдарламалар тұрғын үйді кредиттеудегі нарықты ығыстыруда

Ипотекалық-тұрғын үй қарыздарын беруге үлесі және берудің өсу қарқыны, ж/ж

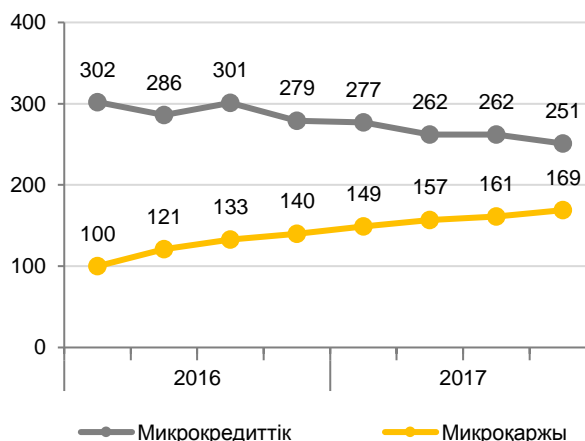

4. Микроқаржы ұйымдары

Ресми тіркелген микроқаржы ұйымдарының саны өсуде. Микроқаржы мен микрокредит ұйымдарының саны арасындағы айырма бұрынғысынша сақталуда (4.1-график). 2012 жылғы Микроқаржы ұйымдары туралы заңға сәйкес

ҚРҰБ-та ресми түрде алғаш рет тіркелді. Екіншілері ҚР ҰЭМ СК-ға есептілік өткізеді, алайда оның барлығы ҚРҰБ-да қайта тіркеліп үлгерген жоқ. Микроқаржы мен микрокредит ұйымдарының саны арасындағы айырманың қысқаруы нарықтың құқықтық аймақтағы жұмысына ұстаушыларының көрсеткіші болуы тиіс.

4.1-график. Микрокредиттік ұйымдардың және микроқаржы ұйымдарының саны

Дерекөзі: ҚРҰБ ҰЭМ Статистика комитеті, ҚРҰБ

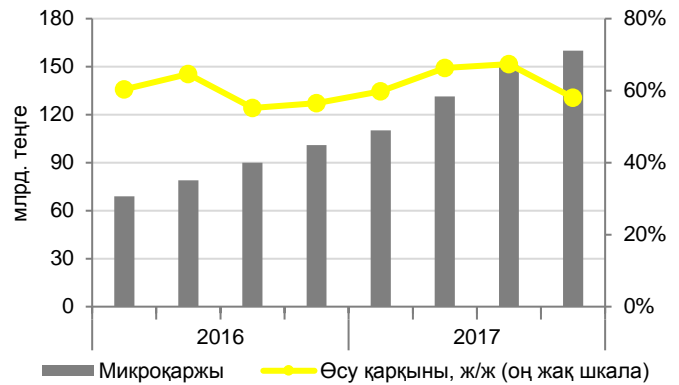
Ескертпе: Микрокредиттік – Қазақстан Республикасы ҰЭМ СК статистикалық есептілік ұсынатын белсенді ұйымдар;

Микроқаржы – ҚРҰБ-та тіркелген ұйымдар

Несие портфелінің өсуінің жоғары қарқыны. Микроқаржы ұйымдарының жиынтық несие портфелі 2017 жылдың соңында 160 млрд. теңгені құрады (4.2-график). Қарызға деген жоғары сұраныстан басқа, несие портфелінің байқалып отырған өсуі ҚРҰБ-та тіркелген микроқаржы ұйымдары санының ұлғаюымен түсіндіріледі.

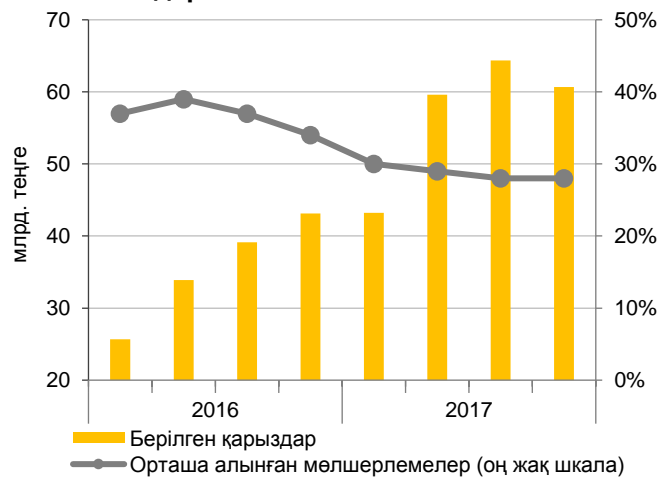
ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің деректеріне сәйкес 2017 жылы микрокредит ұйымдарының қарыз беруінің өсуі жалғасты. Банк секторы кредиттеу талаптарын қатаңдату аясында микрокредит ұйымдары тарапынан қарыз алушыларға қойылатын төмен талаптар оларға қарыз беру көлемін арттыруды жалғастыруға мүмкіндік берді. 2017 жылғы 4-тоқсанда микрокредит ұйымдары 61 млрд. теңге берді, бұл 2016 жылғы осындай кезеңмен салыстырғанда 41,6%-ға көп (4.3-график). 2017 жылы микрокредит ұйымдары жеке тұлғалар үшін қарызға мөлшерлемені төмендетуді жалғастырды, бұл да жаңа қарыз берудің өсуіне себеп болды (4.3-график). Берілген қарыз құрылымында Алматы және Оңтүстік Қазақстан облыстарында берілген қарыздар аз ғана үлеске ие. 2017 жылғы 12 айдың қорытындысы бойынша осы өңірлерде жеке тұлғаларға тұтынушылық мақсатқа берілген қарыз үлесі 51%-ды (2016 жылы 47%) құрады.

4.2-график. Микроқаржы ұйымдарының несие портфелі және оның өсу серпіні

Дереккөзі: ҚРҰБ

4.3-график. Микрокредиттік ұйымдар берген қарыздардың орташа алынған мөлшерлемелері және көлемдері

Дереккөзі: ҚРҰБ, ҚР ҰЭМ Статистика комитеті